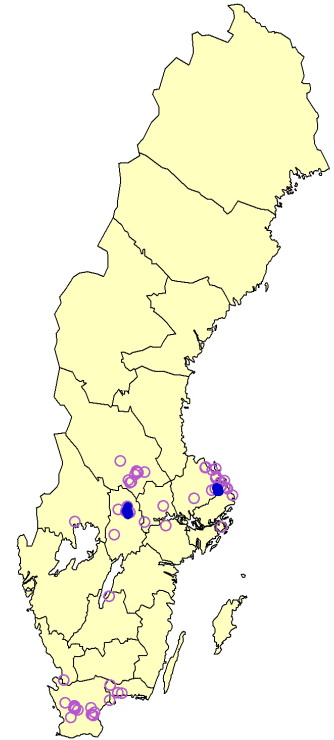

Asknätfjäril

Euphydryas maturna

Rödlistekategori: Starkt hotad (EN)

Varför är asknätfjäril rödlistad?

Utbredningsområdet är kraftigt fragmenterat, antalet lokalområden är få, extrema fluktuationer i populationsstorlek förekommer och populationsminskning som pågår, gör sammantaget att arten klassas som Starkt hotad (EN) enligt B- kriteriet. Fortgående minskning (>10% /10 år) i kombination med lågt individantal 1000 (800-1200) gör att arten även uppfyller C-kriteriet.

Utbredningsområde och ekologi

Asknätfjäril var tidigare utbredd både i norra Skåne och i ett band från östra Värmland till Upplandskusten. Nu finns arten bara kvar i ett litet område vid Lindesberg i Örebro län och ett i norra Stockholms län. Den förekom förr i kanten av beteshagar, i skogsbyn och gläntor, men är nu helt inskränkt till hyggesmiljöer med buskvegetation av ask och olvon på vars blad larven lever. Äggen läggs i täta grupper på värdväxtens blad där flera honor kan samverka. De unga larverna spinner tillsammans in flera blad i en spånad som skydd, ett s.k. larvbo.

Hotfaktorer

Asknätfjärilen har minskat under 1900-talet sannolikt främst beroende på att skogsbetet upphört och på igenplantering och igenväxning av hagmarker. Larverna decimeras kraftigt av en specialiserad parasitstekel och fjärilen är beroende av att hela tiden hitta nya lämpliga platser med värdväxten för att temporärt undkomma parasiten. Under de senaste åren har ett nytt hot uppkommit i form av askskottssjukan, som inom kort kommer att medföra en kraftig minskning av värdväxten ask.

Åtgärder

Genom att förlänga hyggesfasen på de få lokaler där arten finns och på angränsande lämpliga hyggen och samtidigt gynna värdväxterna ask och olvon kan man öka asknätfjärilens överlevnadschanser inom ett område. Planerade avverkningar med återkommande mindre hyggen i ett område kan starkt öka dess lämplighet som habitat.

Övrigt

Älgen betar i samma höjd som fjärilen lägger sina ägg och äter då av misstag ofta upp äggsamlingar och nykläckta larver. Genom att fästa otvättad fårull på de grenar som har äggsamlingar har man kunna få älgen att undvika dessa.

Asknätfjäril är en av de arter som omfattas av EUs art- och habitatdirektiv och ska bevaras inom nätverket Natura 2000. Asknätfjäril är fridlyst inom EU och omfattas av ett artinriktat åtgärdsprogram. Askskottsjukan har gjort att hotbilden försämrats för arten.